

0 premieră națională: Concursul de critică muzicală „Cella Delavrancea”

Se poate spune, parafrazând titlul celebrului roman, că un mare nume al culturii românești este revigorat în conștiința publică. Ne amintim cu respect și admirație de artista care s-a stins acum două decenii. Și pentru că faptele trebuie să urmeze gândurilor născătoare de nobile țeluri, am inițiat un proiect pe care-l dorim plin de substanță și calitate, pe termen lung, așa cum a fost însăși personalitatea Cellei Delavrancea: *concursul de critică muzicală „Cella Delavrancea”, destinat tinerilor critici muzicali.*

Cu certitudine, ideea trebuie să se fi zămislit în perioada elaborării tezei mele de doctorat intitulată *Cella Delavrancea – critic muzical*. Lucrarea, susținută în noiembrie 2010, s-a bucurat de ecouri favorabile care au insuflat mult elan către acea aspirație ce prindea contur: un concurs de critică muzicală! Inițiat în anul 2011, evenimentul ar fi constituit, în sine, un omagiu adus artei care a marcat, într-un parcurs de aproape un secol, cultura noastră. Și, dacă amintirea, ca și moștenirea sa spirituală ne urmăresc încă înseamnă că timpul i-a rămas același aliat fidel care nu i-a erodat imaginea.

Cella Delavrancea a trăit 104 ani, devenind un simbol în cultura României, un adevărat spirit european; iar dacă ar fi fost numită „femeia secolului XX în cultura română”, titlul nu ar fi fost gratuit. Și nici exagerat. După ce s-a stins, în 9 august 1991, un con de umbră s-a așternut în jurul numelui său, deși au existat manifestări, evenimente, titluri, diplome purtând marca *Cella Delavrancea*. Poate că un anumit sentiment de vinovăție s-a impregnat în mentalitatea colectivă dar, mai ales, a elitelor, odată cu „dezintegrarea” moștenirii sale: casa din strada Mihai Eminescu și mare parte din bunurile (care ar fi constituit un patrimoniu, în sine) ce i-au aparținut.

Nu a fost o întâmplare ca acest concurs care-i poartă numele, să se desfășoare la Râmnicu Vâlcea. Artista a scris pagini inspirate, pline de farmec, despre meleagurile vâlcene, de care a fost legată atât prin ascendență, cât și prin căsătoria cu Filip Lahovary. Dintre articolele publicate în cursul anului 1938, cel referitor la plaiurile Vâlcei surprinde prin acuitatea predicției. Autoarea a proiectat pentru orașul de la poalele Capelei ceea ce profesoara Irina Șațchi va realiza în anii '70-'80, un adevărat centru muzical: „într-un oraș care posedă, prin constituția lui, atâtea podoabe,

s-ar putea crea un centru intelectual de vară, bunăoară sezon de muzică și teatru, ca la Salzburg”.

Astfel, la Râmnicu Vâlcea, de treizeci și două de primăveri, Festivalul „Tineri Talente” oferă o adevărată rampă de lansare celor mai promițătoare mlădițe ale muzicii românești, sub vigilenta ocrotire a colegiului criticilor muzicali. Concursul de critică muzicală s-a desfășurat în paralel cu festivalul, oferind conectarea cea mai adecvată la fenomenul muzical, în direct. „Tineri despre tineri”, acesta era conceptul care țintea, concret, trei evenimente muzicale din festival, condensate într-un timp scurt, subiecte de cronică muzicală pentru concurenții veniți din diverse zone culturale ale României: București, Brașov, Cluj, reprezentanți ai învățământului universitar muzical.

În regulamentul de concurs prin care au fost invitați să participe erau prevăzute, între altele: concurenții vor fi prezenți pe toată durata Festivalului „Tineri Talente” (14-16 mai 2011) unde vor constitui o echipă de tineri critici muzicali; în această formulă vor participa la primele trei evenimente muzicale din festival pentru care vor redacta (pe laptopul personal) câte o cronică muzicală. În ultima zi a festivalului, cronicile urmau să fie multiplicare și prezentate juriului din care au făcut parte personalități marcante ale muzicologiei românești: prof. univ. dr. Lavinia Coman, prof. univ. dr. Carmen Stoianov, conf. univ. dr. Petruța Măniuț-Coroiu. Festivitatea de premiere a avut loc în cadrul evenimentului *Cella Delavrancea-20/Franz Liszt-200*, găzduit de Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, un adevărat „cartier general” al competiției. Era proiectată recompensarea nu numai a celor mai bune condeie, dar și a tuturor celor prezenți, prin lansarea ultimului volum semnat Lavinia Coman: *Franz Liszt*.

Au participat și reprezentanți ai învățământului muzical vâlcean, melomani și organizatorii acestui concurs. Asociația Culturală „Irina Șațchi” și-a asumat inițiativa, proiectarea și derularea competiției (prin reprezentanții săi: Dorina Arsenescu – președinte și Izabela Cernătescu – asistent manager). Au fost cooptate instituții de cultură pentru realizarea proiectului: Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” (director: Augustina Sanda Constantinescu) și Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Național Vâlcea (director executiv: Florin

Viața muzicală

Epure) care au contribuit, fiecare în parte și conform protocolului de parteneriat, la reușita acestei manifestări.

S-au decernat premii și premii speciale următorilor concurenți: Premiul I (oferit de Asociația Culturală „Irina Șașchi”): George Rizea, student în anul II, Muzicologie, Universitatea Națională de Muzică București; Premiul al II-lea (oferit de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România): Alice Tacu, masterandă în anul I, Sinteză muzicologică, Universitatea Națională de Muzică București; **Premiul al III-lea (oferit de Fundația Vâlcea 1): Andreea Voicu, studentă în anul II, Interpretare muzicală, Universitatea „Transilvania” Brașov;** Premiul al III-lea (oferit de Asociația Culturală „Irina Șașchi”): Liudmila Sprincean, studentă în anul III, Muzicologie, Academia de Muzică „Gh. Dima” – Cluj-Napoca; **Premiul special (oferit de Asociația pentru Integrare Culturală Europeană): Andreea Iuliana Macoveanu, studentă în anul I, Pedagogie muzicală, Universitatea „Transilvania” Brașov;** Premiul special (oferit de Editura Arpeggione): Paula Sandor, studentă în anul II, Muzicologie, Academia de Muzică „Gh. Dima” Cluj-Napoca.

Aceste premii au fost însoțite de volumele oferite cu multă generozitate de Forumul Cultural Vâlcean.

Experiența competiției trebuie să-i fi marcat pe toți cei implicați. Concurenții, cărora li s-au asigurat toate condițiile pentru a fi în cea mai bună formă pe tot parcursul solicitant, vor rămâne conectați Vâlcei muzicale și viitoarelor noastre proiecte. Membrele juriului, care au depus un efort consistent de evaluare, într-un timp scurt, au asigurat și seminariile atât de necesare formării continue a studenților participanți. Din alocațiunile prezentate la premiere, s-au desprins opinii convergente: concursul, o premieră românească, cu aplicație concretă, poate marca un start promițător într-o viitoare carieră de critic muzical (Lavinia Coman); fiecare concurent a avut o notă personală, scriind într-un timp foarte scurt, la foc continuu, afirmându-și propriul punct de vedere (Carmen Stoianov); „sufletul culturii este cultura sufletului” (Petruța Măniuț-Coroiu). Realizarea unui volum dedicat Festivalului „Tineri Talente”, în integralitatea lui, este considerată ca o datorie pentru valoarea de unicat a festivalului.

Dincolo de toate aceste aspecte vizibile care au marcat desfășurarea concursului *Cella Delavrancea*, au existat și aspectele din umbră, decisive pentru derularea proiectului. Mulțumim, și pe această cale, istoricului și criticului literar Valeriu Răpeanu care *a binecuvântat* acest curajos demers. De asemenea, exprimăm mulțumirile și recunoștința noastră compozitorului Dan Dediu, rectorul Universității Naționale de Muzică din Bucu-

rești, care a încurajat proiectul încă din faza primară și care, prin poziția sa favorabilă, a salvat soarta concursului într-un moment deosebit de critic.

Sperăm ca în viitor această realizare ce poartă numele Cellei Delavrancea să fie integrată într-un program amplu (ce se va desfășura pe o perioadă de zece luni) care să reunească instituții, forțe capabile din București, Râmnicu Vâlcea și alte centre culturale. Dorim să respectăm impresionanta personalitate cu care Cella Delavrancea s-a impus între valorile naționale de prim rang. Artista a reprezentat tipul ideal de critic muzical, dublat de activitate interpretativă și didactică. Nu a fost un instrumentist ratat care să-și fi găsit refugiul în mânuirea condeiului. Alegerea acestui drum a corespuns dotării sale intelectual-artistice și erudiției care i-a servit în acest tip de creație: avea vocație de critic! Despre articolele sale, dicționarele consemnează: „Sunt cu siguranță cele mai interesante cronici de la noi, corespondențele artistice găsite de autoare dând acestor pagini un farmec aparte”.

